

О.В. Кухарук, С.А. Лисенко,
студенти - магістри

ЛДІНТУ ім. В. Чорновола.

Науковий керівник – канд. фіз.-мат. наук, доц. М.І. Бублик

МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕКОЛОГІЧНОГО СТРАХУВАННЯ

Вирішення проблеми механізму розвитку ринку екологічного страхування пов'язане із пошуком ефективних способів компенсації збитків, завданих надзвичайними ситуаціями (НС), тому особливої актуальності набуває проблема розвитку ринку екологічного страхування загалом і системи страхування від НС, зокрема.

На основі останніх досліджень ринку екологічного страхування було виявлено, що страховики обмежують максимальну відповідальність грошовою сумою та періодом часу. Ліміти компенсацій, що надаються, не влаштовують підприємства-забруднювачі, оскільки вони є нижчими від реально необхідних. У зв'язку з цим висока вартість страхування не дає змоги застрахуватися з великими лімітами [1, 2].

Основною метою цієї роботи є вивчення та аналіз ринку екологічного страхування, пошук ключових проблем та тенденцій його розвитку, запровадження принципу безумовної відповідальності за шкоду довікілю, заповідяну будь-якими суб'єктами підприємницької діяльності.

Протягом останніх десяти років кількість техногенних аварій та екологічних катастроф постійно зростає. Збитки від однієї НС інколи можуть перевищувати мільярд доларів, це негативно впливає на економіку держави, оскільки відшкодування збитків в таких розмірах та витрати на ліквідацію наслідків НС, природно, неможливо покрити за рахунок бюджету.

Екологічне страхування – це, як зазначено в роботі [3], різновид страхування цивільної відповідальності власників або користувачів об'єктів підвищеної екологічної небезпеки у зв'язку з імовірним аварійним забрудненням ними довікілля та заповідянням шкоди життєво важливим інтересам третіх осіб, який передбачає часткову компенсацію збитків потерпілим.

Відомо декілька ефективних механізмів формування екологічного страхування: економічний, інформаційний, правовий, регуляторний.

Запровадження економічних механізмів в екології повинно бути спрямоване на реалізацію головного принципу: не максимізація прибутків підприємств, а досягнення стійкого розвитку через збалансоване природокористування так, щоб розвиток матеріального виробництва в будь-якому регіоні забезпечував стійкість екосистем.

Інформаційний механізм включає в себе формування стійкого інформаційного поля для населення, підприємств, держави про екологічні загрози шляхом видання різноманітних проспектів, брошур, розміщення інформації на тематичних сайтах в Інтернеті.

Основою правового механізму формування ринку екологічного страхування є законодавство про охорону навколишнього середовища. Загалом Закон України "Про охорону навколишнього середовища" є першим серйозним досвідом застосування в Україні ринкового механізму вирішення екологічних проблем.

Регуляторний механізм формується відповідним нормативно-правовим забезпеченням: накази; постанови; інструменти; методики. Сьогодні юридичні гарантії відшкодування збитків, завданих забрудненням довкілля та зниженням якості природних ресурсів, належно не забезпечені цим механізмом

Аналіз ринку екологічного страхування показав, що цей ринок перебуває на стадії формування, є перспективним і потребує розробки ефективних механізмів його формування.

Так, правовий механізм є недосконалим, економічний потребує подолання старих уявлень про виробничі процеси в системі ресурси-технології, регуляторний не підкріплений достатнім нормативно-правовим забезпеченням, а інформаційний – практично відсутній.

У цій роботі обґрунтовується необхідність розвитку механізмів ринку екологічного страхування за допомогою створення стійкого інформаційного поля для населення, підприємств, держави; необхідністю в удосконаленні правового та регуляторного механізмів і досягнення розвитку підприємств через збалансоване природокористування так, щоб розвиток матеріального виробництва забезпечував стійкість екосистеми.

Перспективою подальших досліджень є розроблення ефективних механізмів формування ринку екологічного страхування в Україні.

1. Державна комісія із регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua> 2. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. 3. Романенко Є. Ринок страхування: тенденції та проблеми [Електронний ресурс] /Євген Романенко/ – Режим доступу до журн.: <http://www.personal.in.ua/article.php?ida=426>

О.Я. Лозинська,
студент-бакалавр.
Науковий керівник – асист. О.П. Макар

РОЛЬ МІЖНАРОДНО-ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Міжнародні фінансові організації надають урядам країн-позичальників кредити на підтримку платіжного балансу, національної валюти, фінансування дефіциту державного бюджету, критичного імпорту, проектів, що сприяють соціально-економічному розвитку. Особливість цих кредитів полягає в тому, що міжнародні фінансові організації не ставлять собі за мету максимізувати прибуток, а зосереджують свої операції у тих сферах, які можуть забезпечити трансформацію і розвиток економіки. Кредити здебільшого є довгостроковими. Однією з важливих рис кредитів міжнародних фінансових організацій є те, що вони мають як економічний, так і політичний характер, оскільки отримання таких кредитів характеризує надійність країни позичальника, міжнародне визнання її кредитної платоспроможності, являє собою певну гарантію для інших кредиторів, відкриває країні-позичальнику доступ до запозичень на світовому ринку капіталів за сприятливими умовами.

Кредитування міжнародними фінансовими організаціями окремих країн здійснюється на умовах кредитування їх як членів цих організацій. Україна ще в грудні 1991 р. першою з усіх створених держав СНД звернулася до МВФ та МБРР з проханням про надання їй членства в цих організаціях. 3 вересня 1993 р. Україна стала 168-м членом Фонду і,